

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ**

**ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΘΡΑΚΗ»**

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Κομοτηνή, 31/03/2025
Α.Π.: **1651**

Ταχ. Δ/ση: Ηροδότου 28
Ταχ. Κώδικας: 691 32, Κομοτηνή
Πληροφορίες: Ι. Κεσανλής
Τηλέφωνο: 2531 3 52332
Fax: 2531 0 81601
Email: ikessanlis@mou.gr

Προς: ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Θέμα: 1^η Τροποποίηση Έγκριση Συχνών Ερωτήσεων – Απαντήσεων της Πρόσκλησης ΑΜΘ64 «Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων της στρατηγικής RIS3 στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» (Δράση RSO1.3.β), στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» 2021-2027.

Ο Περιφερειάρχης Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

έχοντας υπόψη:

1. Το σύνολο του Νομοθετικού – Κανονιστικού Πλαισίου της με αρ. πρωτ. 460/04-02-2025 (ΑΔΑ: Ρ9207ΛΒ-79Ψ) Πρόσκλησης υποβολής επενδυτικών σχεδίων για την «Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων της στρατηγικής RIS3 στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» (Δράση RSO1.3.β).
2. Την με αριθμό πρωτοκόλλου 1639/31.03.2025 εισήγηση του προϊσταμένου της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» για την ανάρτηση καταλόγου με Συχνές Ερωτήσεις και Απαντήσεις της Πρόσκλησης ΑΜΘ64.

Εγκρίνει

τον την **1^η Τροποποίηση του καταλόγου των Συχνών Ερωτήσεων – Απαντήσεων της Πρόσκλησης ΑΜΘ64 «Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων της στρατηγικής RIS3 στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» (Δράση RSO1.3.β), στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» 2021-2027, προκειμένου να διευκολυνθούν οι επενδυτές.**

**Ο Περιφερειάρχης
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης**

Χριστόδουλος Τοψίδης

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ

Κατάλογος Συχνών Ερωτήσεων – Απαντήσεων Πρόσκλησης ΑΜΘ64.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

«Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» 2021-2027

**«Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων της στρατηγικής RIS3 στην
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» (Δράση RSO1.3.β)**

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Κωδικός πρόσκλησης: **ΑΜΘ64**

Κομοτηνή, Μάρτιος 2025

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Ερώτηση 1: Ποιο έτος πρέπει να δραστηριοποιείται ουσιαστικά μια επιχείρηση σε τομείς της στρατηγικής RIS3, ώστε να πληροί την τυπική προϋπόθεση ένταξης;

Απάντηση: Μια επιχείρηση για να πληροί την τυπική προϋπόθεση ένταξης πρέπει να δραστηριοποιείται ουσιαστικά σε τομείς της στρατηγικής RIS3, το ημερολογιακό έτος που προηγείται της ημερομηνίας δημοσίευσης της Πρόσκλησης. Επομένως το έτος 2023 η επιχείρηση έπρεπε να διαθέτει ως κύριο ΚΑΔ ή ΚΑΔ με τα μεγαλύτερα έσοδα, έναν από τους επιλέξιμους ΚΑΔ του Παραρτήματος 1 της Πρόσκλησης της Δράσης.

Ερώτηση 2: Ποιες διαχειριστικές χρήσεις θα πρέπει να έχει κλεισμένες ο δικαιούχος ώστε να μπορεί να τύχει δημόσιας χρηματοδότησης στη Δράση «Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων της στρατηγικής RIS3 στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης»;

Απάντηση: Για να τύχει δημόσιας χρηματοδότησης στη Δράση «Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων της στρατηγικής RIS3 στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» ο Δικαιούχος θα πρέπει να έχει κλεισμένες τις διαχειριστικές χρήσεις των ετών 2022 και 2023.

Ερώτηση 3: Ποιος είναι ο τρόπος υπολογισμού του 60% της απαιτούμενης Ιδιωτικής Συμμετοχής που οφείλει να διαθέτει ο δικαιούχος ώστε να καλύπτει την τυπική προϋπόθεση συμμετοχής στη Δράση;

Απάντηση: Ο δικαιούχος θα πρέπει να προσκομίσει κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης αποδεικτικά στοιχεία εξασφάλισης σε ποσοστό τουλάχιστον του 60% της Ιδιωτικής Συμμετοχής.

Η Ιδιωτική Συμμετοχή προκύπτει αν από τον Συνολικό Π/Υ αφαιρεθεί η αναλογούσα Δημόσια Χρηματοδότηση.

Παρατίθεται το παρακάτω παράδειγμα: Αιτούμενος (επιχορηγούμενος) Συνολικός Π/Υ: 100.000€.

Αναλογούσα (με ποσοστό επιχορήγησης 50%) Δημόσια Χρηματοδότηση: 50.000€.

Απαιτούμενη Αναλογούσα Ιδιωτική Συμμετοχή: 50.000€.

Συνεπώς, απαραίτητη προϋπόθεση είναι να προσκομιστούν στοιχεία εξασφάλισης Ιδιωτικής Συμμετοχής σε ύψος μεγαλύτερο ή ίσο των $(60\% \times 50.000\text{€}) = 30.000\text{€}$.

Ερώτηση 4: Είναι δυνατός ο συνδυασμός διαφόρων τρόπων κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής;

Απάντηση: Μια επιχείρηση μπορεί να χρησιμοποιήσει διαφορετικούς τρόπους κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής, αρκεί να πληρούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις. Ενδεικτικά κάποια παραδείγματα συνδυασμών είναι:

- ✓ Αύξηση κεφαλαίου με μετρητά + δάνειο
- ✓ Χρήση αποθεματικών + κεφαλαιοποίηση κερδών εις νέο
- ✓ Δάνειο + μέσα υπόλοιπα επαγγελματικών λογαριασμών
- ✓ Αύξηση κεφαλαίου + χρήση φορολογηθέντων αποθεματικών

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται στην περίπτωση που η αίτηση χρηματοδότησης ακολουθεί το καθεστώς ενίσχυσης του Καν. ΕΕ 651/2014 και ως τρόπος κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής του επενδυτικού σχεδίου έχει επιλεγεί τραπεζικός δανεισμός. Κατά την υποβολή της αίτησης θα γίνεται αποδεκτή μόνο πρόθεση δανείου (βεβαίωση για πρόθεση χρηματοδότησης). Επίσης, σε αίτηση υπό τον Καν.651/14 **δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως τρόπος κάλυψης τα μέσα υπόλοιπα των επαγγελματικών λογαριασμών.**

Ερώτηση 5: Μέχρι ποιο ύψος μπορεί να ανέλθει ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός μίας πράξης;

Απάντηση: Το ύψος του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της πράξης δεν μπορεί να υπερβαίνει τον υψηλότερο κύκλο εργασιών προσαυξημένο κατά 40% που επετεύχθη σε μια από τις πλήρεις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις πριν την ημερομηνία προκήρυξης της πρόσκλησης (2022 ή 2023). Η προϋπόθεση αυτή θα ελέγχεται κατά το στάδιο της αξιολόγησης και σε περίπτωση επιχορηγούμενου προϋπολογισμού μεγαλύτερου του ανωτέρω ορίου, η αίτηση θα απορρίπτεται στο σύνολο της. Τονίζεται πως ακόμα και αν έχουν δημοσιευτεί οι οικονομικές καταστάσεις κι έχουν υποβληθεί τα σχετικά έντυπα του έτους 2024 πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, δε θα ληφθούν υπόψη στην αξιολόγηση.

Ερώτηση 6: Δύναται μία επιχείρηση η οποία υποβάλει αίτηση χρηματοδότησης με το καθεστώς του Καν.651/2014, να επενδύσει σε δύο επιλέξιμους ΚΑΔ οι οποίοι να αφορούν σε διαφορετικά είδη αρχικής επένδυσης;

Απάντηση: Για την παρούσα Πρόσκληση, δεν υπάρχει περιορισμός ως προς την επιλογή αποκλειστικά ενός ΚΑΔ και ενός είδους αρχικής επένδυσης. Ωστόσο είναι δυνατή η υποβολή αίτησης σε δύο διακριτούς ΚΑΔ με διαφορετικό είδος αρχικής επένδυσης από αυτά που ορίζονται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης. λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι τηρούνται οι τυπικές προϋποθέσεις της Δράσης.

Επισημαίνεται ότι τα επενδυτικά σχέδια που θα υποβληθούν με την επιλογή του χρηματοδοτικού καθεστώτος του Κανονισμού Ε.Ε. 651/2014 (ΓΑΚ) πρέπει να έχουν το χαρακτήρα αρχικής επένδυσης όπως ορίζεται στο Άρθρο 2 παρ. 49 και συγκεκριμένα να πληρούν μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Δημιουργία νέας εγκατάστασης.
- Επέκταση της παραγωγικής ικανότητας υφιστάμενης εγκατάστασης

- Διαφοροποίηση της παραγωγής υφιστάμενης εγκατάστασης σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν παρήγαγε προηγουμένως η εγκατάσταση.
- Θεμελιώδη αλλαγή στη συνολική παραγωγική διαδικασία των προϊόντων ή στη συνολική παροχή των υπηρεσιών που αφορά η επένδυση στην εγκατάσταση

Επισημαίνεται ότι, στην τεχνική έκθεση για την τεκμηρίωση της αρχικής επένδυσης αλλά και στην αίτηση χρηματοδότησης πρέπει να γίνει ξεχωριστή αναφορά σε κάθε διακριτή επένδυση (ανά ΚΑΔ και είδος αρχικής επένδυσης). Σε περίπτωση μη τεκμηρίωσης της αρχικής επένδυσης, το έργο μπορεί να οδηγηθεί σε περικοπή δαπανών ή σε συνολική απόρριψη.

Ερώτηση 7: Πότε γίνεται ο έλεγχος της «προβληματικής επιχείρησης»;

Απάντηση:

Σύμφωνα με την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης «για τις ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 (ΓΑΚ) **κατά την αξιολόγηση** γίνεται διερεύνηση της προβληματικότητας της επιχείρησης όπως αυτή ορίζεται στο Παράρτημα 7: Ορισμός της «προβληματικής επιχείρησης».

Η εξέταση ώστε να διαπιστωθεί αν η επιχείρηση είναι «προβληματική» στα πλαίσια της Δράσης, θα γίνεται τόσο σε επίπεδο αιτούσας επιχείρησης όσο και σε επίπεδο ομίλου επιχειρήσεων (αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), ανεξάρτητα αν υφίσταται για αυτές υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ερώτηση 8: Καθώς οι αιτήσεις χρηματοδότησης θα υποβληθούν το έτος 2025, για ποια έτη θα γίνεται ο έλεγχος σώρευσης για αυτές που θα επιλέξουν το καθεστώς Deminimis;

Απάντηση: Σύμφωνα με τον Καν. 2831/2023 η ενίσχυση ή σσονος σημασίας που πρόκειται να λάβει η επιχείρηση, αθροιζόμενη με άλλες ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που έχει λάβει (καθώς και οι τυχόν συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις με τις οποίες συναποτελούν ενιαία επιχείρηση) δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ **μέσα σε μία τριετία (υπολογιζόμενη σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση) πριν από τον χρόνο χορήγησης του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης.** Για τις αιτήσεις χρηματοδότησης που θα υποβληθούν το 2025, η τριετία που θα εξεταστεί θα είναι από την ημερομηνία χορήγησης εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης (απόφαση έγκρισης) έστω 30/10/2025 και πίσω, επομένως 30/10/22-30/10/25.

Ερώτηση 9: Οι ατομικές επιχειρήσεις έχουν υποχρέωση εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων;

Απάντηση: Οι ατομικές επιχειρήσεις δεν υποχρεούνται σε εγγραφή στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων καθότι ως πραγματικός δικαιούχος λογίζεται ο ίδιος ο επιχειρηματίας/ιδιοκτήτης τους.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΝΤΑΞΗΣ

Ερώτηση 10: Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης υπάρχει υποχρέωση υποβολής εγγράφου αδειοδότησης για όλους τους ΚΑΔ που διαθέτει η επιχείρηση;

Απάντηση: Η υποχρέωση αδειοδοτικού εγγράφου αφορά σε έναν από τους ΚΑΔ που διαθέτει η επιχείρηση, εφόσον υπάρχει σχετική απαίτηση. Σε περίπτωση που επιχείρηση διαθέτει ΚΑΔ για τους οποίους απαιτείται έγγραφο αδειοδότησης και ΚΑΔ για τους οποίους δεν απαιτείται, θα πρέπει να υποβάλλει υποχρεωτικά τουλάχιστον ένα αδειοδοτικό έγγραφο.

Ερώτηση 11: Για την εξασφάλιση της Ιδιωτικής Συμμετοχής, στην περίπτωση αύξησης κεφαλαίου με μετρητά, οι τραπεζικές βεβαιώσεις των διαθέσιμων υπολοίπων των λογαριασμών των εταίρων/μετόχων σε ποια ημερομηνία πρέπει να αναφέρονται;

Απάντηση: Οι τραπεζικές βεβαιώσεις των διαθέσιμων υπολοίπων των λογαριασμών των εταίρων/μετόχων μπορούν να αναφέρονται σε οποιαδήποτε ημερομηνία του προηγούμενου μήνα της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Σε περίπτωση βεβαιώσεων διαφόρων λογαριασμών, η ημερομηνία πρέπει να είναι ίδια σε όλες.

Ερώτηση 12: Θα πρέπει να τεκμηριώνεται από την επιχείρηση εάν κατατάσσεται σε Περιβαλλοντική Κατηγορία Α ή Β, προκειμένου να καλύπτεται η υποβολή/μη υποβολή του δικαιολογητικού «Τεκμηρίωση Κλιματικής Ανθεκτικότητας» ή όχι;

Απάντηση: Η Έκθεση «Τεκμηρίωσης Κλιματικής Ανθεκτικότητας» αποτελεί υποχρεωτικό δικαιολογητικό μόνο στις περιπτώσεις πράξεων που περιλαμβάνουν υποδομές κατηγορίας Α όπως αυτές περιγράφονται στην ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (Β' 841/2022). Εάν η περιγραφή του επενδυτικού σχεδίου είναι αναλυτική ώστε να προκύπτουν οι κατηγορίες (Α1, Α2 ή Β) των έργων και των ομάδων όπως ορίζονται στον κανονισμό, δε θα απαιτηθεί κάποιου άλλου είδους τεκμηρίωση.

Ερώτηση 13: Στην περίπτωση που μια επιχείρηση προμηθεύεται πολλά ίδια τεμάχια με συνολική καθαρή αξία άνω των 35.000€ αλλά με μοναδιαία τιμή χαμηλότερη των 35.000€ (π.χ. 5 μονάδες ενός συγκεκριμένου προϊόντος καθαρής αξίας τεμαχίου 10.000€), απαιτείται η προσκόμιση δύο προσφορών ή όχι;

Απάντηση: Στην περίπτωση αυτή που πρόκειται για τεμάχια του ίδιου ακριβώς είδους (ίδιο μοντέλο ιδίων χαρακτηριστικών), των οποίων η αξία ανά μονάδα είναι κάτω των

35.000, παρότι η καθαρή αξία της προμήθειας ξεπερνά το όριο των 35.000€, δεν απαιτείται η προσκόμιση δύο προσφορών.

Ερώτηση 14 : Σύμφωνα με την πρόσκληση, για τις δαπάνες των κατηγοριών 2 έως 7 που υπερβαίνουν τις 35.000€ απαιτείται η υποβολή δύο (2) προσφορών από ανεξάρτητους προμηθευτές. Δεδομένου ότι οι κτιριακές δαπάνες ανήκουν στην κατηγορία 3, θα χρειαστεί η προσκόμιση δύο (2) προσφορών από ανεξάρτητους μηχανικούς που θα εκπονήσουν προμετρήσεις και προϋπολογισμούς ή προβλέπεται κάποια διαφορετική διαδικασία για αυτές τις δαπάνες;

Απάντηση: Δεδομένου ότι οι κτιριακές δαπάνες ανήκουν στην κατηγορία 3, εμπίπτουν στην υποχρέωση υποβολής δύο (2) προσφορών εφόσον η καθαρή αξία τους υπερβαίνει τις 35.000€. Οι προσφορές αυτές θα πρέπει να προέρχονται από δύο ανεξάρτητους μεταξύ τους προμηθευτές, οι οποίοι μπορεί να είναι μηχανικοί ή τεχνικές εταιρείες που θα εκπονήσουν τις προμετρήσεις και τον προϋπολογισμό του έργου. Για παράδειγμα, για κτιριακές δαπάνες χρωματισμών 10.000€, γυψοσανίδων 25.000€ και ηλεκτρολογικών εργασιών 5.000€, αν δεν αποτελούν ξεχωριστές εγγραφές δαπανών στο ΟΠΣΚΕ, απαιτούνται δύο ξεχωριστές προσφορές, καθώς συνολικά η κτιριακή δαπάνη ξεπερνά τις 35.000€. Αν αποτελούν ξεχωριστές εγγραφές, αίρεται αυτή η υποχρέωση.

Ερώτηση 15: Από ποιόν πρέπει να υπογράφεται η Τεχνική έκθεση για την τεκμηρίωση της αρχικής επένδυσης;

Απάντηση: Η Τεχνική Έκθεση πρέπει να είναι υπογεγραμμένη από επαγγελματίες με την κατάλληλη τεχνική και επιστημονική ιδιότητα (Μηχανικούς, Οικονομολόγους ή Λογιστές για ειδικές περιπτώσεις επενδύσεων σε άυλες δαπάνες ή οικονομικά δεδομένα). Απαιτείται να έχει ουσιαστικά στοιχεία τεκμηρίωσης της αρχικής επένδυσης. Στην περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει επέκταση δυναμικότητας απαιτείται επιπλέον Υπεύθυνη Δήλωση μηχανικού σε περίπτωση που η υφιστάμενη δυναμικότητα δεν προβλέπεται/πιστοποιείται από επίσημα έγγραφα (π.χ άδεια λειτουργίας ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο δημόσιας αρχής) με αναφορά στην παραγωγική δυναμικότητα.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΔΑΠΑΝΩΝ

Ερώτηση 16: Ποια ημερομηνία λαμβάνεται υπόψιν για την έναρξη εργασιών και την επιλεξιμότητα δαπανών του επενδυτικού σχεδίου μιας επιχείρησης;

Απάντηση: Η ημερομηνία έναρξης εργασιών και επιλεξιμότητας δαπανών εξαρτάται από το καθεστώς ενίσχυσης που επιλέγει η επιχείρηση.

- Εάν η αίτηση χρηματοδότησης υποβληθεί με το καθεστώς του Καν. ΕΕ. De minimis (2831/2023), λαμβάνεται υπόψιν η ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης ήτοι **6/12/2024**.

- Εάν η αίτηση υποβληθεί με το καθεστώς του Καν. ΕΕ. ΓΑΚ (651/2013), λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ.

Ερώτηση 17: Ποια οχήματα δύνανται να θεωρηθούν εξοπλισμός ώστε να είναι επιλέξιμα στην κατηγορία δαπάνης 2.20 Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός;

Απάντηση: Τα οχήματα που δύνανται να θεωρηθούν εξοπλισμός μιας επιχείρησης, επομένως μπορούν να είναι επιλέξιμα στην κατηγορία δαπάνης 2.20 Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός, εξαρτώνται από τη δραστηριότητά της επιχείρησης και τη χρήση τους στην παραγωγική διαδικασία. Παρακάτω είναι κάποιες ενδεικτικές βασικές κατηγορίες:

➤ **Βιομηχανικές και κατασκευαστικές επιχειρήσεις**

- Φορτηγά μεταφοράς υλικών
- Εκσκαφείς, γερανοί, ανυψωτικά μηχανήματα
- Οχήματα εργοταξίου (π.χ., μπουλντόζες, φορτωτές)

➤ **Μεταφορικές και logistics επιχειρήσεις**

- Φορτηγά μεταφορών
- Βαν διανομής
- Ειδικά οχήματα ψυγείων (για τρόφιμα ή φάρμακα)

➤ **Ταξιδιωτικά πρακτορεία**

- Τουριστικά λεωφορεία
- Mini bus / vans

Ερώτηση 18: Όλα τα οχήματα που θα ενταχθούν στην κατηγορία δαπάνης 2.20 Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός για να είναι επιλέξιμα πρέπει να είναι αμιγώς ηλεκτρικά;

Απάντηση: Ναι, καθώς σύμφωνα με τον (ΕΕ) 1058/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής, «*επιλέξιμα προς χρηματοδότηση είναι αποκλειστικά οχήματα που ΔΕΝ χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα*».

Εξαίρεση αποτελούν τα μηχανήματα έργου και τα οχήματα τα οποία τεκμηριωμένα δεν διατίθενται στην αγορά σε αμιγώς ηλεκτρική έκδοση. Σε αυτές τις περιπτώσεις, απαιτείται σχετική τεκμηρίωση που να αποδεικνύει την απουσία αντίστοιχης ηλεκτρικής επιλογής (πχ. επίσημη βεβαίωση αντιπροσωπείας, αναφορές από επίσημους

καταλόγους/ιστοτόπους κατασκευαστών, έρευνες αγοράς από τουλάχιστον δύο διαφορετικούς προμηθευτές/αντιπροσωπείες κ.α).

Ερώτηση 19: Σύμφωνα με την πρόσκληση τα άυλα στοιχεία ενεργητικού, τα οποία ενισχύονται σύμφωνα με το άρθρο 14 του Καν. ΕΕ 651/2014 «πρέπει να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή». Πως ερμηνεύεται ο συγκεκριμένος όρος; Αφορά μόνο τις συνδεδεμένες/συνεργαζόμενες επιχειρήσεις ή και οποιαδήποτε συμμετοχή ενός φυσικού/νομικού προσώπου εταίρου/μετόχου της αιτούσας με τον προμηθευτή;

Απάντηση: Η απόκτηση άυλων στοιχείων ενεργητικού τα οποία ενισχύονται σύμφωνα με το άρθρο 14 του Καν. ΕΕ 651/2014 , γίνεται από προμηθευτές που δεν έχουν καμία εταιρική/μετοχική σχέση με τον δικαιούχο. Αποκλείονται επίσης προμηθευτές με τους οποίους το φυσικό/νομικό πρόσωπο εταίρου/μετόχου της αιτούσας δεν έχει μεν συμμετοχή στο εταιρικό/μετοχικό κεφάλαιο αλλά εμπλέκονται στη διαχείριση (πχ μέλος ΔΣ, διαχειριστής, νόμιμος εκπρόσωπος κλπ) όπως προκύπτει από τα νομιμοποιητικά έγγραφα του προμηθευτή. Αντίστοιχα, εξαιρούνται και συγγενικές/οικογενειακές σχέσεις μεταξύ δικαιούχου και προμηθευτή.

Ερώτηση 20: Αν στο επενδυτικό σχέδιο υπάρχουν κτιριακές δαπάνες θα πρέπει οπωσδήποτε να υφίστανται και αντίστοιχες κτιριακές παρεμβάσεις για τα ΑμΕΑ;

Απάντηση: Σύμφωνα με την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης, οι προς ενίσχυση επιχειρήσεις θα πρέπει να δεσμευτούν ότι μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης και ανάλογα με το είδος και τη φύση της προτεινόμενης πράξης, θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες παρεμβάσεις έτσι ώστε να διασφαλίζεται η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία (ΑμΕΑ) στις κτιριακές υποδομές, στις υπηρεσίες και στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (βλ. Παράρτημα 8 «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία»).

Ερώτηση 21: Επιχείρηση επιθυμεί να υποβάλλει στο επενδυτικό σχέδιο δαπάνη ηλεκτρικού μεταφορικού μέσου. Θέλει να αποκτήσει και φορτιστή για το όχημα αυτό. Σε ποια κατηγορία δαπάνης εντάσσεται ο φορτιστής;

Απάντηση: Οι φορτιστές των ηλεκτροκίνητων οχημάτων αποτελούν επιλέξιμη δαπάνη της υποκατηγορίας 02.20 «Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός» μόνο για τις αιτήσεις χρηματοδότησης υπό το καθεστώς DeMinimis. Επισημαίνεται πως θα πρέπει να συνοδεύει την προμήθεια ηλεκτρικών οχημάτων στα πλαίσια της επένδυσης και να χρησιμοποιείται για την φόρτιση του οχήματος της επιχείρησης (δηλαδή να μην προορίζεται για εκμετάλλευση με σκοπό την αποκόμιση κέρδους).

Ερώτηση 22: Η κατηγορία δαπάνης «Έμμεσες Δαπάνες» είναι υποχρεωτική; Πώς συνυπολογίζεται στον προτεινόμενο επιχορηγούμενο προϋπολογισμό του επενδυτικού σχεδίου;

Απάντηση: Η κατηγορία αυτή είναι υποχρεωτική μόνο για τις αιτήσεις χρηματοδότησης υπό το καθεστώς DeMinimis. Οι έμμεσες δαπάνες υπολογίζονται με βάση σταθερό συντελεστή 7% επί του συνόλου των άμεσων επιλέξιμων δαπανών της πράξης και περιλαμβάνονται στον συνολικό επιχορηγούμενο προϋπολογισμό του επενδυτικού σχεδίου.

Πίνακας αποδεκτών (μόνο ηλεκτρονικά):

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
  - Γενική Γραμματεία Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ), ggespa@gge
  - Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων-Τμήμα Κατάρτισης ΠΔΕ, esubpde@mnec.gr
  - Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ) ΕΣΠΑ, easespa@mnec.gr
  - Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ), stateaid_unit@minfinc.gr
  - Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, spa@mnec.gr
  - Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού, της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής (ΕΥΣΣΑΕ), eyssae@mnec.gr
  - Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΠΕΠ), eyspep@mnec.gr
  - Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ), siss@mnec.gr
  - ΕΥΘΥΠΣ – Υποδιεύθυνση ΟΠΣ, ops@mnec.gr
  - ΜΟΔ, Τομέας Εφαρμογών Πληροφορικής και Ψηφιακής Τεχνολογίας, takpram@mou.gr
  - Μονάδα Προγραμματισμού, Συντονισμού & Παρακολούθησης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΜΟΝ-ΕΣΕΕ), mgoumas@mnec.gr
- Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
  - Γραφείο Περιφερειάρχη ΑΜΘ, periferiarxis@pamth.gov.gr
  - Γραφείο Εκτελεστικού Γραμματέα ΑΜΘ, ektelestikos@pamth.gov.gr
  - Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών, gappy@pamth.gov.gr
  - Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, dianap@pamth.gov.gr
- Ενδιάμεσο Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ), info@efepae.gr
- Ενδιάμεσο Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης (ΕΦΕΠΑΕ ΑΜΘ), info@efepaeamth.gr

Εσωτερική Διανομή (μόνο ηλεκτρονικά):

- Προϊστάμενος ΕΥΔ Π-ΑΜΘ και Προϊστάμενοι Μονάδων Α, Β1, Β2 και Γ.